

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

З КУРСУ « ДІЛОВА РИТОРИКА »

Тема 1.

ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО КРАСНОМОВСТВО

П л а н

1. Значення мови в житті суспільства та людини. Мова як основний засіб спілкування та вираз особистості.
2. Риторика як наука. Взаємозв'язок її з іншими науками. Розрізнення риторики та поезики.
4. Проблема ораторського таланту та необхідність підготовки промовця. Теорія та практичні вправи в риторичі: їхнє співвідношення.
5. Значення риторики для обраної вами професії.
6. Основні критерії професіоналізму оратора.
- 7 **КОМПОЗИЦІЯ** ораторського твору

ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1.Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Риторика. – Львів, 2001. – С. 5 – 8.
2. Панов М.И. Зачем сегодня нужно искусство красноречия? // Бузук Г.Л., Ивин А.А., Панов М.И. Наука убеждать: Логика и риторика в вопросах и ответах. — М., 1992.
3. Сагач Г.М. Золотослів. — К., 1993. — С. 3—6.
4. Сопер Поль Л. Основы искусства речи. — М., 1995. — С. 7—17.
- 5.Голуб И.Б. Риторика: Учебное пособие.- М.: ЭКСМО, 2005.- 2005с.
- 6.Кудерская Т.В. Деловая риторика: Курс лекций/ Т.В.Кудерская, И.Н.Медведева.- Краматорск: ДГМА, 2008.- 116 с.

Додаткова

- 1.Стернин И.А. Практическая риторика: Учебн. Пособие для студ. высш. учебн. заведений.- М.: Изд.центр «Академия», 2003.-272с.
2. Зеленецкий К.П. Исследование о риторике. — М., 1991. — С. 11—15.
- 3.Шенберг В.А., Савкова З.В. Риторика. — СПб, 1997. — С. 5—21.

ТЕМА 2

МЕТОДИКА ТА ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ПРОМОВИ

П л а н

- 1.Співвідношення понять тема, тематика та мікротеми промови. Фактори успіху теми.
- 2.Процес складання плану до промови. Основні види планів.
- 3.Процес збирання матеріалу. Цитування та основні його правила.
- 4Форми запису промови.
- 5.СПОСОБИ ТРЕНУВАНЬ У ВИГОЛОШЕННІ ПРОМОВИ.
- 6.**ЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОМОВИ**

ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1Кохтев Н.Н. Риторика. — М., 1994. — С. 88—95.
2. Сопер П. Основы искусства речи. — М., 1995. — С. 20—27, 33—104.
- 3Львов М.Р. Риторика. Культура речи.-М.: «Академія»,2003.-272.
- 4.Кудерская Т.В. Деловая риторика: Курс лекций/ Т.В.Кудерская, И.Н.Медведева.- Краматорск: ДГМА, 2008.- 116 с.

Додаткова

1. Абрамович С.Д. Риторика та гомілетика. — Чернівці, 1995. — С. 119—133.
2. Клюев Е. Риторика (Инвенция. Диспозиция. Элокуция). — М., 1999. — С. 49—61.
3. Найденов Б.С. Выразительность речи и чтения. — М., 1999. — С. 75—76.
- 4.Стернин И.А. Практическая риторика: Учебн. Пособие для студ. высш. учебн. заведений.- М.: Изд.центр «Академия», 2003.-272с.

ТЕМА 3

ЕЛЕМЕНТИ ХУДОЖНОСТІ ТА ЛІТЕРАТУРНІ ПРИЙОМИ В МОВІ ОРАТОРА

П л а н

1. Поняття про художній образ та шляхи його створення.
2. Лексичний рівень тексту:
3. Поняття про літературну норму та культуру мови оратора;
4. Найпоширеніші мовні помилки;
5. тропи як форма художнього мислення; прості та складні розряди тропів.
6. Стиль ораторського твору. Різновиди стилів та їх характеристика.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. — Львів, 1990.
2. Вихованець І. Ньюанси слова (Про мову лектора) // Трибуна лектора. — 1976. — № 2. — С. 44—45.
3. Клюев Е. Риторика (Инвенция. Диспозиция. Элокуция). — М., 1999. — С. 178—262.
4. Кудерская Т.В. Деловая риторика: Курс лекций/ Т.В.Кудерская, И.Н.Медведева.- Краматорск: ДГМА, 2008.- 116 с.

Додаткова

1. Бельчиков Ю.А. Говори ясно и просто. — М., 2000.
2. Васильев А.Н. Основы культуры речи. — М., 1990.
3. Вихованець І. Аббревіатури. Культура ораторської мови // Трибуна лектора. — 1988. — № 3. — С. 33—34.
4. Гурвич С.С., Погорелко В.Ф., Герман М.А. Основы риторики. — К., 1988. — С. 102—111.
5. Зворыкин Ю.Н. Юмор в публичном выступлении. — М., 1977.
6. Колесник Г.М. Культура мови усного виступу (лектора) // Трибуна лектора. — 1990. — № 10. — С. 30—32.
7. Максимов В.И. Точность и выразительность слова. — Л., 1998.
8. Чиненый А.И. Художественный образ в устном выступлении. — М., 1990.
9. Деловое общение Деловой этикет: Учеб. Пособие для студентов вузов / Автор – составитель И.Н. Кузнецов, - М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2006. – 431 с.

ТЕМА 4

ЗОВНІШНЯ КУЛЬТУРА ОРАТОРА

П л а н

1. Вигляд оратора. Поняття іміджу та шарму.
2. Контролювання оратором погляду.
3. Основні види жестів та їх застосування.
4. Основні характеристики голосу (гучність, теситура, тембр, темп).
5. Поняття про правильне дихання.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гурвич С.С., Погорелко В.Ф., Герман М.А. Основы риторики. — К., 1998. — С. 113—118.
2. Кошачевський С.С. Техніка мови. — К., 1993.
3. Леммерман Х. Учебник риторики. Тренировка речи с упражнениями. — М., 1997. — С. 189—192.
4. Николаева Т.Н. Жест и мимика в лекции. — М., 1993.
5. Деловое общение Деловой этикет: Учеб. Пособие для студентов вузов / Автор – составитель И.Н. Кузнецов, - М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2006. – 431 с.

Додаткова

1. Никольская С. Техника речи. — М., 1996.
2. Савкова З.В. Как сделать голос сценическим: Теория, методика и практика речевого голоса. — М., 1995.
3. Савкова З.В. Лектор и его голос. — М., 2002.
4. Шенберг В.А., Савкова З.В. Риторика. — СПб, 1997. — С. 110—122.
5. Стернин И.А. Практическая риторика: Учебн. Пособие для студ. высш. учебн. заведений.- М.: Изд.центр «Академия», 2003.-272с.